

Protokół z I posiedzenia Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Rybactwa

Termin I posiedzenia KM: 22 marca 2023 r.

Spotkanie w formule hybrydowej

W I posiedzeniu Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Rybactwa wzięły udział następujące osoby (s - udział stacjonarny, z – udział zdalny):

I. Kierownictwo MRiRW, Przewodniczący Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Rybactwa:

- 1) **Pan Krzysztof Cieciora, Podsekretarz Stanu w MRiRW (s),**

II. Komisja Europejska:

- 2) **Pani Alenka Kampl, Head of Unit.C2 for Structural Support, Atlantic, North Sea, Baltic Sea and Outermost Regions, DG MARE (z),**
- 3) **Pani Katarzyna Plucińska, DG MARE, program menadżer dla Polski (z),**

III. Departament Rybołówstwa, MRiRW,

- 4) **Pani Magdalena Zasepa, Dyrektor (s),**
- 5) **Pan Wojciech Wojtyra, z-ca Dyrektora (s),**
- 6) **Pani Edyta Kosobucka - Markiewicz, z-ca Dyrektora (s),**
- 7) **Pan Sylwester Włoch, radca (s),**
- 8) **Pan Piotr Słowik, naczelnik Wydziału Rybactwa, Rynku i Przetwórstwa Rybnego (s),**
- 9) **Pan Zbigniew Kollesiński, główny specjalista w Wydziale Wdrożeń (z),**
- 10) **Pani Anna Jendral, naczelnik Wydziału Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego (s),**
- 11) **Pani Małgorzata Marciniuk, główny specjalista w Wydziale Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego (z),**
- 12) **Pan Tomasz Owczarek, główny specjalista w Wydziale Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego (z),**
- 13) **Pan Paweł Łazarski, starszy specjalista w Wydziale Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego (s),**
- 14) **Pan Tomasz Roskosz, naczelnik Wydziału Finansów, Monitorowania i Kontroli (z),**
- 15) **Pani Barbara Lewkowska, naczelnik Wydziału Rybołówstwa Morskiego (s),**
- 16) **Pan Filip Podgórski, starszy specjalista w Wydziale Rybołówstwa Morskiego (z),**
- 17) **Pani Marta Kaniewska – Królak, naczelnik Wydziału Wdrożeń (s),**
- 18) **Pan Adam Augustynowicz, starszy specjalista w Wydziale Rybołówstwa Dalekomorskiego i Spraw Międzynarodowych, (s)**

- 19) **Pani Aleksandra Kwaśniewska, naczelnik Wydziału Pomocy Prawnej (s),**
- 20) **Pani Paulina Wróblewska, główny specjalista W Wydziale Pomocy Prawnej (z),**
- 21) **Pani Anna Rokosz, naczelnik Wydziału Kontroli Rybołówstwa Morskiego (s),**

IV. Departament Pomocy Technicznej, MRRW:

- 22) **Pani Justyna Adamska, dyrektor (z),**
- 23) **Pani Marta Szulfer, główny specjalista, Kierownik Zespołu zarządzania pomocą techniczną programów UE dla sektora rybackiego (s),**
- 24) **Pani Katarzyna Tryc, główny specjalista w Zespole zarządzania pomocą techniczną programów UE dla sektora rybackiego (z),**
- 25) **Pan Roman Pitera naczelnik Wydziału informacji i promocji programów UE dla sektora rybackiego (z),**

V. Departament Płatności Bezpośrednich:

- 26) **Pani Joanna Horyza, naczelnik Wydziału Spraw Środowiskowych i Klimatycznych (s),**

VI. Departament Wspólnej Polityki Rolnej

- 27) **Pan Grzegorz Wirtek, Z-ca Dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej (s),**

VII. Pozostali członkowie i obserwatorzy KM:

- 28) **Pani Monika Lesz, Ministerstwo Klimatu i Środowiska (s),**
- 29) **Pan Rafał Gaczyński, Ministerstwo Klimatu i Środowiska (z),**
- 30) **Pan Bartłomiej Kandziak, Dyrektor Departamentu Wsparcia Rybactwa, ARiMR (s),**
- 31) **Pani Joanna Miksa, z-ca Dyrektora Departamentu Wsparcia Rybactwa, ARiMR (s),**
- 32) **Pani Joanna Tańska, z - ca dyrektora Departamentu Instytucji Płatniczej, Ministerstwo Finansów (s),**
- 33) **Pani Agnieszka Mazurek, naczelnik Wydziału Certyfikacji Programów Europejskich, Ministerstwo Finansów (z),**
- 34) **Pani Monika Langiewicz, MSZ, przedstawiciel ministra właściwego do spraw zagranicznych jako przedstawiciela Narodowego Koordynatora do spraw Strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego w Polsce (z),**
- 35) **Pan Artur Rozbicki, Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych (z),**
- 36) **Pani Beata Czarnocka, Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania (z),**
- 37) **Pan Tomasz Łuczkiwicz, Główny Inspektorat Rybołówstwa Morskiego (z),**
- 38) **Pan Kamil Patynowski (Główny Inspektorat Rybołówstwa Morskiego (z),**
- 39) **Pan Grzegorz Dietrich, Dyrektor Instytutu Rybactwa Śródlądowego (z),**
- 40) **Pan Piotr Dąbrowski, Instytut Rybactwa Śródlądowego (z),**
- 41) **Pan Piotr Margoński, Dyrektor MIR – PIB, (z)**

- 42) **Pan Ireneusz Wójcik, MIR – PIB (z),**
- 43) **Pani Małgorzata Pawliszak, , Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb (s),**
- 44) **Pani Arletta Kramska, Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb (s),**
- 45) **Pan Emil Remisz, Północnoatlantycka Organizacja Producentów (s),**
- 46) **Pan Andrzej Abramczyk, Związek Producentów Ryb – Organizacja Producentów (s),**
- 47) **Pan Lech Staniszewski, Związek Producentów Ryb (s),**
- 48) **Pan Zbigniew Szczepański, Towarzystwo Promocji Ryb Pan Karp (z),**
- 49) **Pan Tomasz Król, Polskie Towarzystwo Rybackie (z),**
- 50) **Pan Andrzej Lirski, Polskie Towarzystwo Rybackie (z),**
- 51) **Pan Mirosław Purzycki, Organizacja Producentów Ryb Jesiotrowatych (s),**
- 52) **Pan Tomasz Ciesielski (Organizacja Producentów Ryb Jesiotrowatych (z),**
- 53) **Pani Anna Pyć, Stowarzyszenie Producentów Ryb łososiowatych (z),**
- 54) **Pani Anna Swacha – Polańska, Stowarzyszenie Producentów Ryb łososiowatych (s),**
- 55) **Pan Marek Waniewski, OPR Bałtyk (s),**
- 56) **Pan Jacek Wittbrodt, Prezes Zrzeszenia Rybaków Morskich – Organizacji Producentów (z),**
- 57) **Pan Marcin Mojsiewicz, Organizacja Producentów Ryb Bałtyk (s),**
- 58) **Pan Marcin Jodko, Prezes Zarządu KIPR Ustka (s),**
- 59) **Pani Małgorzata Chinc, Stowarzyszenie Rybaków łódziowych Mierzeja (s),**
- 60) **Pani Irena Chlebowska, Stowarzyszenie Rybaków łódziowych Mierzeja (s),**
- 61) **Pan Andrzej Wiśniewski, Lokalna Grupa Rybacka „Zalew Wiślany” (s),**
- 62) **Pan Jacek Kowalczyk, Wolińskie Stowarzyszenie Rybaków (s),**
- 63) **Pan Dawid Sztormowski, Pomorska Organizacja Producentów Arka (s),**
- 64) **Pan Gerard Wiśniewski (Pomorska Organizacja Producentów Arka) (z),**
- 65) **Pan Władysław Wójtowicz, Organizacja Rybaków łódziowych - Producentów Rybnych Sp. z o.o. (z),**
- 66) **Pani Agnieszka Warsicka, Organizacja Rybaków łódziowych - Producentów Rybnych Sp. z o.o. (z),**
- 67) **Pan Rafał Bocheński, Darłowska Grupa Producentów Ryb i Armatorów łodzi Rybackich (z),**
- 68) **Pan Adrian Meger, Darłowska Grupa Producentów Ryb i Armatorów łodzi Rybackich (z),**
- 69) **Pan Daniel Lessnau, Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka (z),**

- 70) **Pan Dariusz Kizling, przedstawiciel RLGD (s),**
- 71) **Pan Paweł Waśniowski, przedstawiciel RLGD (z),**
- 72) **Pan Tomasz Grudniewski, tłumacz (z),**
- 73) **Pani Anna Folta, tłumacz (z).**

Przebieg I posiedzenia KM FER:

Pan Minister Krzysztof Cieciora (MRiRW) otworzył I posiedzenie Komitetu Monitorującego oraz przywitał osoby uczestniczące w posiedzeniu KM:

- przedstawiciele Komisji Europejskiej z Dyrekcji Generalnej ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa,

- przedstawiciele sektora rybackiego z całej Polski,
- przedstawiciele instytutów naukowo – badawczych, organizacji pozarządowych, przedstawiciele administracji rządowej oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz wszystkich członków oraz zastępców członków Komitetu Monitorującego obecnych na miejscu oraz biorących udział w spotkaniu zdalnie.

Pan Minister Krzysztof Cieciora podziękował **Pani Alence Kampl (KE)** za wsparcie, pomoc i roboczy kontakt w zakresie prac nad programem Fundusze Europejskie dla Rybactwa. Pan Minister podziękował również przedstawicielom całego sektora rybackiego za możliwość konsultacji i wspólnego rozwiązywania problemów i trudności, które miały miejsce w zeszłym roku. Skierował podziękowania do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa za wsparcie i koordynację programów, które mają służyć sektorowi rybackiego. Pan Minister wyraził również podziękowanie dla instytutów naukowo – badawczych, tj. MIR – PIB oraz IRŚ za wsparcie i doradztwo naukowe. Podkreślił, że na nowy okres programowania na pomoc dla sektora rybackiego została przewidziana kwota w wysokości 723 mln euro. Wyraził nadzieje, że ta kwota będzie mądrze wydatkowana, zgodnie z oczekiwaniami środowiska rybackiego. Pan Minister Krzysztof Cieciora zwrócił uwagę, że ostatnie lata były trudne i wymagające. Wpływ na kondycję sektora rybackiego miała epidemia koronawirusa oraz wojna na Ukrainie. W tym kontekście Pan Minister przywołał pomoc dla sektora rybackiego w ramach „mechanizmu wojennego”. Przedstawił również informację na temat stanu prac legislacyjnych dot. ustawy o Europejskim Funduszu Morskim, Rybackim i Akwakultury. Ustawa czeka na zaakceptowanie przez Radę Ministrów. Wskazał, że ze względu na okres wyborczy wiele zobowiązań podejmowanych przez Rząd RP jest na ostatniej prostej do realizacji na etapie legislacyjnym. Wyraził przekonanie, że w najbliższym czasie ustawa zostanie przyjęta. Pan Minister przypomniał, że w ramach MRiRW trwają prace nad rozporządzeniami wykonawczymi do ustawy o EFMRA, co pozwoli na uruchomienie środków finansowych.

Następnie Pan Minister wyraził zadowolenie, iż „w tym gronie możemy debatować” oraz życzył udanego spotkania.

Sekretariat Komitetu Monitorującego przedstawił następnie informacje techniczne związane z posiedzeniem KM, w tym m. in. poinformował o nagrywaniu posiedzenia KM celem sporządzenia protokołu. Przedstawił informacje o głosowaniu oraz poprosił członków KM i ich zastępców o wypełnienie i przekazanie do Sekretariatu KM oświadczeń stanowiących załączniki do Regulaminu pracy KM.

Pani Alenka Kampl (KE) wyraziła ogromne zadowolenie, że udało się przyjąć program dla Polski w zaplanowanym czasie. KE i polska instytucja zarządzająca współpracowały w sposób bardzo konstruktywny, aby przygotować program dla polskiego sektora rybackiego. Nowy program dla Polski posiada duży budżet i KE wierzy, że program ten będzie stanowił narzędzie służące pokonaniu kryzysu oraz pomoże przejść w stronę zielonej transformacji. Program został opracowany tak, aby wspierać i odpowiadać na potrzeby polskiego sektora rybackiego. Na zakończenie wypowiedzi, Pani Kampl przedstawiła Panią Katarzynę Plucińską, która została nowym program menadżerem dla Polski w DG MARE.

Po wypowiedzi przedstawicielki KE, Pan Minister Krzysztof Cieciora przystąpił do przedstawienia porządku posiedzenia.

Pan Minister Krzysztof Cieciora poprosił następnie o przeprowadzenie głosowania w sprawie przyjęcia agendy I posiedzenia KM.

Agenda I posiedzenia KM została jednogłośnie przyjęta przez członków KM

Następnie **Pan Minister Krzysztof Cieciora** poprosił Sekretariat KM o przedstawienie projektu uchwały KM dotyczącej regulaminu pracy KM.

Pan Paweł Łazarski z Sekretariatu KM przedstawił projekt uchwały.

Pani Alenka Kampl (KE) podziękowała jeszcze raz za konstruktywną współpracę, dialog dotyczący uchwały ws. regulaminu pracy KM oraz uwzględnienie przez stronę polską sugestii przekazanych przez KE. Potwierdziła, że stanowi to przykład bardzo dobrej współpracy.

Pan Minister Krzysztof Cieciora podziękował za słowa uznania skierowane przez KE. Podkreślił również dobrą współpracę z KE.

Głosowanie nad uchwałą ws. przyjęcia regulaminu pracy KM FER.

Uchwała została jednomyślnie przyjęta przez Komitet Monitorujący.

W następnej części posiedzenia KM, **Pani Marta Szulfer** z Departamentu Pomocy Technicznej MRiRW przedstawiła projekt uchwały KM w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru operacji do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury z zakresu pomocy technicznej państw członkowskich w ramach art. 36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Pani Marta Szulfer poinformowała, iż kryterium wyboru z zakresu pomocy technicznej jest kolejność składania WoD do wysokości przyznanego limitu finansowego. Dodatkowo w uchwale zostały wskazane wydatki jakie kwalifikują się do dofinansowania z pomocy technicznej i jakie warunki muszą być spełnione, aby te wydatki kwalifikowały się do dofinansowania.

Głosowanie w sprawie uchwały KM w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru operacji do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury z zakresu pomocy technicznej państw członkowskich w ramach art. 36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Uchwała została jednomyślnie przyjęta przez Komitet Monitorujący.

Następnie głos zabrała przedstawicielka Komisji Europejskiej, **Pani Alenka Kampl**, która przedstawiła prezentację na temat przyjętego pakietu dotyczącego polityki rybołówstwa.

Pani Alenka Kampl (KE) zaprezentowała pakiet polityki, który został przyjęty przez KE 21 lutego 2023 r. Pierwsze dwa punkty pakietu stanowią zobowiązanie do stworzenia raportu dotyczącego Wspólnej Polityki Rybołówstwa (WPRyb) i rozporządzenia w sprawie Wspólnej Organizacji Rynków. Zaproponowano także 2 inicjatywy: Morski Plan Działania oraz Inicjatywę dotyczącą zmian energetycznych. Podkreśliła, że KE przygotowując pakiet przyjrzała się temu, co do tej pory zostało zrealizowane w ramach WPRyb oraz na co w przyszłości będzie musiał być położony nacisk. Głównym wnioskiem jest potwierdzenie, że : WPRyb przyjęta w 2013 r. jest nadal aktualna; narzędzia, które zawiera są wystarczające, aby poradzić sobie z bieżącymi wyzwaniami i że nie jest konieczne tworzenie nowych ram legislacyjnych. Natomiast to co jest konieczne to lepsza współpraca i ułatwienie wdrażania WPRyb. Raport uznaje, iż społeczność rybacka musi być mocniej upodmiotowiona, ponieważ sektor został dotknięty pandemią oraz kryzysem ekonomicznym. Konieczne jest wzmocnienie sektora dla zapewnienia wymiany pokoleniowej, jak również podniesienie atrakcyjności zawodu związanego z rybołówstwem. Ponadto, potwierdzono, że potrzebna jest promocja lokalnego rozwoju oraz narzędzi wzmacniających społeczność rybacką. Obecny rok jest europejskim rokiem umiejętności i w tym kontekście KE wdraża kilka działań pomocowych jak np. „niebieskie kariery wspierające wzmocnienie umiejętności w sektorze rybackim”.

Kolejnym punktem raportu jest ochrona ekosystemów. Należy zapewnić zdrowy ekosystem, bez którego nie można liczyć na zrównoważoną gospodarkę rybacką. Osiągnięcie celu to połowy realizowane na poziomie zrównoważonym, które mogą być prowadzone w dłuższym okresie. Konieczne jest podejście oparte nie tylko na zasobach ryb, ale obejmujące ekosystem jako całość, biorąc pod uwagę całe środowisko morskie. Nie można patrzeć tylko na sam sektor rybacki, konieczne jest spojrzenie na szerszy kontekst, np. zanieczyszczenie wody w związku ze stosowaniem w rolnictwie środków ochrony roślin. W raporcie poruszona i dostrzeżona została również kwestia farm wiatrowych i presji na sektor rybacki ze strony turystyki.

W opinii KE, należy poprawić również wdrażanie obowiązku wyładunku ryb. Muszą być wzmocnione systemy zarządzania, aby działania odbywały się w sposób przejrzysty z udziałem wszystkich uczestników sektora. Należy zachować większą przejrzystość w zakresie kryteriów wykorzystywanych do ustalania kwot połowowych na szczeblu krajowym oraz przygotować vademecum dotyczące wymiany dobrych praktyk, celem promowania zrównoważonych praktyk połowowych oraz wsparcia połowów przybrzeżnych. Potrzebne są również inwestycje oraz uczynienie sektora efektywnym energetycznie. KE zaproponowała pakt na rzecz ryb i oceanów pomiędzy rządami, naukowcami, instytucjami finansowymi i wszystkim uczestnikami sektora, aby wzmocnić dialog i wzajemne zrozumienie.

Drugą część pakietu stanowi **Plan Działania na rzecz ochrony i odbudowy ekosystemów morskich**, w ramach którego KE wskazuje, że biorąc pod uwagę kondycje mórz i oceanów, konieczne jest podjęcie odpowiednich działań, jak zbliżenie ochrony środowiska z rybołówstwem w oparciu o istniejące prawodawstwo dotyczące obydwu obszarów. Celem jest ochrona i odbudowa ekosystemów morskich, unikanie przyłowów wrażliwych gatunków ryb oraz poprawa selektywności narzędzi połowowych. Powinno być również chronione dno morskie przed kontaktem ze szkodliwymi narzędziami połowowymi. Jednym z celów pakietu jest stworzenie przez państwa członkowskie UE mapy drogowej, w ramach której zostałyby ustanowione obszary wolne od ingerencji w dno morskie.

Kolejnym ważnym elementem pakietu jest **Inicjatywa na rzecz transformacji energetycznej**. Kryzys, wywołany agresją wojskową Rosji na Ukrainę, wpłynął na wzrost cen energii. KE proponuje inicjatywę, która ma stymulować wykorzystanie inwestycji na rzecz efektywności energetycznej. Należy wzmocnić badania i innowacje tak, aby uzyskać technologie pozwalające na lepsze wykorzystanie źródeł energii. Powinno również wzrosnąć liczba osób przygotowanych do transformacji energetycznej poprzez szkolenia w zakresie efektywności energetycznej i pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. W tym celu KE zaproponowała powołanie partnerstwa na rzecz transformacji energetycznej, które zostanie uruchomione w czerwcu 2023. Do partnerstwa zostaną zaproszeni przedstawiciele władz państw członkowskich, przedstawiciele sektora rybackiego, instytucji naukowych, sektora finansowego, organizacji pozarządowych oraz społeczeństwa obywatelskiego, aby pracować na rzecz zrównoważonego wykorzystania źródeł energii. Funkcjonowanie organizacji rynku rybnego pozwala gromadzić dane na temat cen oraz produkcji, co wspiera tworzenie strategii politycznych.

Na zakończenie wypowiedzi Pani Alenka Kampl z KE przedstawiła **Inicjatywę – Misja UE pt. Odbudujmy nasze oceany i wody**". Misja została powołana w ramach programu Horizon Europa. Jej celami są: ochrona i odbudowa ekosystemów morskich i śródlądowych, eliminacja zanieczyszczenia wód, redukcja plastiku, pestycydów oraz mniejsze wykorzystanie paliw kopalnych.

Na [stronie KE](#) i na platformie Youtube dostępne są informacje i filmy prezentujące przedmiotową inicjatywę. W 2021 r. w ramach Horizon Europe przyznano 114 milionów euro dofinansowania dla 20 wybranych projektów. W 2023 r. ogłoszony nabór będzie trwał do września.

Pan Minister Krzysztof Cieciora poinformował, iż w kwietniu będzie w Polsce z wizytą unijny komisarz ds. środowiska, oceanów i rybołówstwa – Pan Virginijus Sinkevičius oraz wyraził nadzieje, że Pan Komisarz znajdzie czas na spotkanie ze środowiskiem rybackim. Pan Minister podziękował Pani Magdalenie Zasępie, Dyrektora Departamentu Rybołówstwa MRiRW za ostatnie miesiące pracy, podczas których udało się doprowadzić do końca negocjacje w zakresie programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa oraz „mechanizmu wojennego”.

Pani Dyrektora Magdalena Zasępa (MRiRW): Chciałam podziękować moim współpracownikom oraz Komisji Europejskiej, szczególnie za to, że udało nam się dobrać do końca negocjacji nowego programu. Decyzją z dnia 9 grudnia Komisja Europejska zatwierdziła program i dała nam podstawę prawną do tego, żebyśmy mogli realizować działania w ramach programu. Mam nadzieję, że działania te będą spełniały oczekiwania środowiska rybackiego. Jeżeli chodzi o legislację krajową, to 2 marca 2023 r. przedłożyliśmy Radzie Ministrów projekt ustawy wdrażającej program Fundusze Europejskie dla Rybactwa. Projekt ustawy ogólnie opisuje system zarządzania programem, jak również to, w jaki sposób będą realizowane działania w ramach poszczególnych priorytetów programu. Równolegle w Departamencie Rybołówstwa trwają prace nad projektami rozporządzeń wykonawczych do ustawy o EFMRA. W rozporządzeniach będą zawarte warunki w zakresie wnioskowania o pomoc finansową, intensywność pomocy finansowej oraz kryteria wyboru operacji. Staraliśmy się pracować z Państwem również w ramach konsultacji, aby przepisy, które tworzymy, w jak największym stopniu odzwierciedlały potrzeby sektora, a z naszej strony jak najbardziej odpowiadały tym wymaganiom, które mamy postawione w postaci prawodawstwa unijnego. Mam nadzieję, że uda nam się wspólnie z Państwem przekonsultować projekty rozporządzeń, tak aby pełna legislacja krajowa była gotowa równolegle z wejściem w życie ustawy o EFMRA. Pracujemy razem z Komisją Europejską, zgodnie z przepisami „rozporządzenia ogólnego” nad kryteriami wyboru operacji. Kryteria wyboru operacji będą co do zasady podlegały przyjęciu przez Komitet Monitorujący. W momencie, kiedy kryteria zostaną wypracowane wspólnie z Komisją Europejską, będą one przedstawione Państwu do akceptacji w trybie pisemnym, do zatwierdzenia przez Komitet Monitorujący. Przepisy unijne zobowiązują nas również do opublikowania harmonogramu naboru wniosków o dofinansowanie w ramach programu. Przepisy krajowe będą nas zobowiązywały dodatkowo do kwartalnej aktualizacji harmonogramu. Harmonogram zostanie stworzony do 9 maja 2023 r. Początkowe nabory, które będą uruchamiane w bieżącym roku będą dotyczyły:

- Trwałego zaprzestania działalności połowowej,
- Działań wodno – środowiskowych,
- Gromadzenia danych,
- Kontroli rybołówstwa,
- Badań naukowych (prowadzone przez MRiRW),
- Kapitału ludzkiego (szkolenia i konferencje).

Dokładny harmonogram tych naborów zostanie udostępniony Państwu i podany do publicznej wiadomości na stronie programu z początkiem maja 2023 r.

Będę liczyła na Państwa aktywność jako członków w Komitecie Monitorującym w zakresie przyjęcia kryteriów wyboru operacji. Będę liczyła na Państwa oraz organizacje, które Państwo reprezentujecie w zakresie uwag do projektów rozporządzeń wykonawczych do ustawy o EFMRA. Rozporządzenia będziemy Państwu przedstawiali z początkiem maja 2023 r. Odnośnie PO RYBY 2014 – 2020, nadal mamy trudną sytuację związaną ze wzrostem cen po agresji rosyjskiej w Ukrainie. Wspólnie z Komisją Europejską podjęliśmy dialog w zakresie przygotowania rekompensat wojennych, które postaramy się jeszcze z w tym roku Państwu wypłacić. Aby rekompensaty uczynić legalnymi potrzebna jest zmiana

PO RYBY 2014 – 2020. Będziemy w stałym kontakcie z Komisją Europejską, żeby ta zmiana przebiegła sprawnie, tak jak w roku ubiegłym.

Priorytet 3 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa

W Komitecie Monitorującym znajdują się przedstawiciele RLGD. Jest to priorytet, który będzie zarządzany w inny sposób, niż w poprzedniej perspektywie finansowej. Będzie to priorytet, który będzie znajdował się pod jurysdykcją instytucji pośredniczącej, którą na dzień dzisiejszy została ustanowiona Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Działania realizowane w ramach Priorytetu 3 nie będą co do zasady odbiegać od działań, które były realizowane w poprzedniej perspektywie finansowej. Przepisy unijne zobowiązują nas także do wyboru RLGD i oceny LSR. W pierwszej połowie roku ma miejsce tworzenie ram prawnych, które mam nadzieję, staną się prawem obowiązującym do początku lipca 2023 r. tak, żeby w lipcu – sierpniu 2023 r. możliwe było przeprowadzenie konkursów na wybór LSR. Mam nadzieję, że uda nam się wybrać LSR do 9 grudnia 2023 roku. Wówczas od przyszłego roku będą mogły być realizowane LSR oraz będzie możliwe przystępowanie do składania wniosków o projekty, które będą zgodne z LSR. Bardzo liczę na Państwa uwagi i myślę, że wszystkim nam bardzo zależy na tym, żeby nowy program wystartował najszybciej, jak tylko to się da. Dziękuję bardzo.

Pan Minister Krzysztof Cieciora podziękował Pani Dyrektor Magdalenie Zasepie za prezentację oraz zaprosił do dyskusji.

Pan Jerzy Safader (Organizacja Polskich Producentów i Przetwórców Ryb Sp. z o.o.): wystosował prośbę, aby do organizacji sektora rybackiego wysłać zapytanie w zakresie przedmiotu oraz wysokości pomocy finansowej w ramach programu, co pozwoliłoby na odpowiedni podział środków finansowych w zakresie odpowiednich sektorów. Nie można zapomnieć o energii odnawialnej, w tym fotowoltaice w kontekście wzrostu cen energii. Należy uprościć kryteria wyboru operacji, które powinny być jasne i czytelne. Dodał, iż działające w Polsce zakłady przetwórstwa produktów rybnych mają niewykorzystane moce produkcyjne.

Pan Minister Krzysztof Cieciora: Jeżeli chodzi o podział kwot w zakresie programu, to dyskusja w tym zakresie została zakończona. Dyskusja odbyła się w zeszłym roku. Wszystkie kwoty zostały podzielone i są jawne oraz zostały opublikowane na stronie internetowej MRiRW. Pan Minister Krzysztof Cieciora przywołał wymogi Komisji Europejskiej w zakresie zasadności wydatkowania pomocy finansowej w ramach programu, tj. kwestie związane z zasadą transparentności i równości. Pan Minister wspomniał, iż kwestia podziału środków finansowych była również przedmiotem dyskusji z sektorem przetwórstwa ryb.

Pani Małgorzata Paweliszak (Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb): Środki przeznaczone w programie na przetwórstwo są bardzo ograniczone. Sytuacja, w jakiej znajduje się sektor przetwórstwa jest bardzo trudna. Konieczne są inwestycje, aby zachować konkurencyjność w branży. Chciałabym poprosić Pana Ministra, aby sektor przetwórstwa nie został wykluczony z pomocy finansowej przy kolejnym podziale środków w ramach mechanizmu wojennego.

Pan Minister Krzysztof Cieciora (MRiRW): Zakres pomocy finansowej w nowej perspektywie finansowej dla sektora przetwórstwa nie różni się znacząco od zakresu pomocy w ramach poprzedniej perspektywy. Pan Minister przywołał Krajowy Plan Odbudowy, z którego również przetwórcy mogą korzystać. Jeśli chodzi o mechanizm wojenny, to jesteśmy na etapie konsultacji z Komisją Europejską i czekamy na przyjęcie kryteriów. Pan Minister zauważył, iż sektor przetwórstwa nie skorzystał w zasadzie z większości środków finansowych w ramach I edycji pomocy w ramach mechanizmu

wojennego. Dlatego przekierowanie pomocy dla sektora akwakultury oraz rybołówstwa morskiego dają gwarancję wykorzystania tych środków.

Pani Małgorzata Pawliszak (PSPR): Środki, które dotarły do przetwórców, są w małej kwocie, ponieważ współczynnik był ustalony na bardzo niskim poziomie. Dlatego środki te nie zostały wykorzystane. Jeżeli chodzi o Krajowy Plan Odbudowy, to bardzo niewielka część przetwórców otrzymała odpowiedź pozytywną w zakresie złożonych wniosków o przyznanie pomocy.

Pan Minister Krzysztof Cieciora: Będą prowadzone z Państwem rozmowy na temat pomocy z mechanizmu wojennego. Jesteśmy również w kontakcie z Komisją Europejską.

Pan Władysław Wójtowicz (Organizacja Rybaków Łódzianych - Producentów Rybnych Sp. z o.o.): podniósł kwestię zakazu trałowania dennego, co może spowodować upadek znacznej części rybołówstwa.

Pan Paweł Waśniowski (reprezentant RLGD): Reprezentuję śródlądowe lokalne grupy rybackie. Mam pytanie dotyczące planowanego kalendarium wdrożenia Priorytetu 3. W pierwszej połowie 2023 roku ma nastąpić utworzenie ram prawnych, czyli rozporządzenia ustalającego punktację oceny LSR i rozporządzenia ustalającego warunki realizacji projektu Priorytetu 3. Czy I połowa dotyczy marca czy czerwca. Jeżeli będzie to czerwiec, to obawiam się, że napisanie LSR w sezonie letnim jest wręcz niemożliwe. Prosiłbym o wcześniejsze przekazanie rozporządzeń do konsultacji. W Priorytecie 3 nie zauważyłem wsparcia dla rybaków. Wsparcie dotyczy operacji wspierających zróżnicowanie działalności podmiotów tradycyjnie związanych z rybactwem, projektów związanych z rozwijaniem ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjno - turystycznej, budową izb pamięci i ścieżek edukacyjnych czy promowania dziedzictwa kulturowego związanego z rybactwem. Jak będzie wyglądać wsparcie dla gospodarstw rybackich w Priorytecie 3.

Marcin Jodko (KIPR Ustka): Jako rybołówstwo morskie czekamy na rozpoczęcie programu. Mnie również zaniepokoiły słowa Pani Alenki Kampl z KE dotyczące propozycji całkowitego ograniczenia stosowania narzędzi połowowych mających kontakt z dnem morskim. Bardzo mocno doświadczyliśmy wzrostu cen paliwa od czasu wybuchu wojny w Ukrainie. To zupełnie nie koreluje z możliwością zmiany efektywności energetycznej (chodzi o inwestycje w nowoczesne silniki spełniające wyższe normy). Rybołówstwo małoskalowe nie będzie przez najbliższe 5 lat prowadzone przy wykorzystaniu alternatywnych źródeł energii. Konieczne jest większe wsparcie na wymianę silników spalinowych.

Pani Alenka Kampl (KE) wyraziła pełne zrozumienie Komisji dla obaw dotyczących zakazu stosowania narzędzi połowowych mających kontakt z dnem. Zaznaczyła jednak, że nie będzie to kompletny zakaz. Komisja proponuje w swoim planie działania do 2030 roku wycofanie włoków dennych tylko z obszarów chronionych. Należy zatem podkreślić, że nie jest to ogólny zakaz stosowania tych narzędzi połowowych. Ponadto, KE zwróciła się do państw członkowskich o włączenie się w dyskusje z sektorem na ten temat. Propozycja ta jest wezwaniem dla państw członkowskich i sektora o podjęcie skutecznych działań w celu ochrony obszarów, które są wyznaczone jako chronione. Ma ona na celu rozpoczęcie konsultacji w tym zakresie pomiędzy sektorem a władzami państwowymi oraz KE. Na ten moment nie jest znany końcowy efekt tego dialogu. Jeśli chodzi o kwestię dotyczącą wymiany silników, to w ramach EFMRA jest możliwa wymiana silników na inne silniki spalinowe, pod warunkiem, że będą one bardziej efektywne energetycznie niż obecnie stosowane. Konieczne jest w tym zakresie określenie dokładnych kryteriów. Ważne jest, aby pamiętać, że wsparcie na modernizację i wymianę silników jest skierowane dla statku, który musi należeć do segmentu floty, którego zdolność produkcyjna pozostaje w równowadze z uprawnieniami do połowów dostępnymi dla tego segmentu. Należy również pamiętać o możliwości skorzystania ze wsparcia w zakresie działania dotyczącego zaprzestania działalności połowowej.

Pani Dyrektor Magdalena Zasepa (MRiRW): Pakiet komunikatów Komisji Europejskiej ma na razie charakter pozalegisłacyjny. Jest więc jeszcze trochę czasu, żeby móc wspólnie zastanowić się, w jaki sposób podejść do tych przyszłych ograniczeń. Aktualnie jest czas, kiedy KE będzie oczekiwać na stanowiska państw członkowskich w zakresie ewentualnego alternatywnego podejścia odnośnie ochrony środowiska morskiego. Należy wykorzystać czas do końca marca przyszłego roku, aby uzgodnić przepisy w takim zakresie, żeby były zbliżone jak najbardziej do tego, na co jesteśmy w stanie się zgodzić. W przypadku harmonogramu wyboru RLGD, to jest to wstępny harmonogram. Liczę na Państwa pomoc w zakresie wskazania operacji, które są z punktu Państwa najbardziej potrzebne i priorytetowe. Podczas konstruowania naszych aktów prawnych przyjęliśmy formułę konsultacji i wspólnego ustalania kształtu operacji, o które Państwo będziecie później mieli możliwość aplikować. Niebawem będziemy organizowali spotkania i domykali przepisy, które będą dotyczyły kryteriów wyboru LSR, czy też samych operacji możliwych do dofinansowania w ramach realizacji LSR.

Pan Andrzej Lirski (Polskie Towarzystwo Rybackie) wyraził zadowolenie ze startu nowego programu. Wspomniał, iż do organizacji rybackich z sektora akwakultury dochodzą informacje odnośnie rekompensat wodno - środowiskowych. Nie jest znany jeszcze ich ostateczny kształt, jednak liczę, że krótki okres do dyskusji pozwoli na przybliżenie stanowisk.

Pan Minister Krzysztof Cieciora poruszył temat rekompensat wodno – środowiskowych. Wsłuchujemy się w głos środowiska rybackiego w tym zakresie. Wkrótce rozpoczną konsultacje społeczne w tym zakresie. Bardzo liczymy również na otrzymanie formalnego stanowiska od Państwa.

Następnie **Pan Minister Krzysztof Cieciora** podziękował wszystkim za spotkanie i zamknął I posiedzenie Komitetu Monitorującego.

Krzysztof Cieciora

/podpisano elektronicznie/

Przewodniczący Komitetu Monitorującego
program Fundusze Europejskie dla Rybactwa